

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRIS REIZES NEDEĻĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventas ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

Nr. 120 (2009)

Piektdien, 1957. g. 11. oktobris

13. gads

MEŽU UN DĀRZU dienās

Iestājies rudens — jau aizlido gājputni, no kokiem viena pēc otras nokrīt zeltainās lapas, bet no dārzēm ievāc pēdējos augļus. Šajā laikā pie mums ieviesusies skaista tradīcija — rīkot dārzu labiekārtošanas mēnešnieku.

Šajā mēnešniekā, kas republikā notiek līdz 27. oktobrim, jāapkopj un jāpaplašina dārzi, jāuzpoš parki un apstādījumi.

Taču līdz šim mūsu kolchozos dārzniecībai ierādīta atstātāja vieta. Un tomēr tiem ļaudīm, kas augļu, ogu audzēšanu uzskata vismaz par trešās pakāpes nodarbošanos, jāatzīst šāds fakts: pagājušā gadā lauksaimniecības arteli „Jaunā gvarde” dārzi deva vairāk nekā 100 tūkstoš rubļu ienākuma.

Krietnas sumas no dārzēm ieņēma kolchozi „Imanta”, Raiņa vārdā nosauktais un citi. Viņi tādus ienākumus ieguva vienīgi tādēļ, ka dārzus rūpīgi apkopa. Lai ievērojami paplašinātu dārzu platības, šogad kokaudzētavā „Baužas” ir pārdošanai izaudzēti 42 tūkstoši ābeliņu, bumbieri, ķiršu un citu augļu koku dēsti. Taču par nožēlošanu jāsaņem, ka līdz šim savu dārzu paplašināšanai 450 dēstus ir iegādāties vienīgi kolchozi „Uzvaras karogs”.

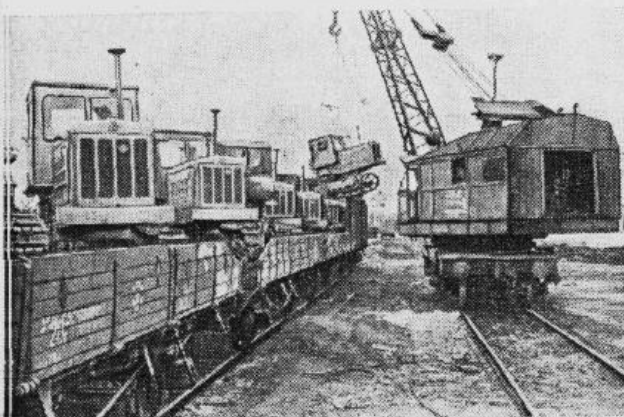
Tāpat vairākos kolchozos neapkopj esošos augļu dārzus. Tā Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā jaunu augļu dārzu vairāku hektaru platībā iedēstīja pirms dažiem gadiem. Par šā dārza tālāko likteni neviens nerūpējās, tādēļ turpat puse kociņu jau iznīkuši. Nežēlēs ieaugušas arī jauniedēstītās ābelītes kolchozā „Jaunā gvarde”. Novārtā vecie dārzi atstāti kolchozos „Aktīvist”, Ždanova vārdā nosauktajā un citos.

Labu pasākumu pagājušajā rudenī veica I vidusskolas skolēni, kuri pie skolas iedēstīja daudz kociņu, bet šoruden darba turpināšanu ir aizmirsuši. Tas pats sakāms par Kuldīgas MTS mehanizatoriem, kuri pagājušajā rudenī uzsāka savas MTS apkārtnes izdīlošanu, bet iesāko pamata pusdārītus.

Ne mazāk svarīgs darbs jāveic arī apstādījumu ierīkošanā. Arī šis jautājums pie mums ir sasāpējies. Ja apskata kolchozu „Socialisma ceļš”, „Imanta”, Raiņa vārdā nosauktā un citu kolchozu kantorus, tad rodas bēdīgs iespaids: tik kaila un neizskatīga ir to apkārtnē.

Un cik maz ir tādu ceļmatu, kur aug koki un košuma krūmi. Ja tie arī ir, tad daudzās vietās slaidā liepiņa vai bērzs — kļuvis par pātagas kātu neapzinīgam cilvēkam.

Te nu der atcerēties Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu „Par dārzniecības tālāku attīstību”, kur norādīts, ka šim jautājumam visnotaļ pievēršama neatslābstoša uzmanība. Lēmumā ir norādīts, ka mašīnu un traktoru stacijām savu zonu apjomā līdz 1958. gada maijam jāpasatāda dārzu izveides perspektīvais plāns līdz 1960. gadam. Aizvien jāpatur prātā, ka rūpēm par spodu un glītu apkārtni, par augļu dārzēm ir liela sabiedriskā nozīme. Darbs, kas nav pa spēkam vienam — jādara kolektīvi taltu veidā.

Līpeckas traktoru rūpnīca regulāri katru mēnesi izpilda starp-
nodu rušināšanas traktoru, motoru un rezerves daļu izlaides plānu.
Rūpnīcā apgūta arī jauna traktora „KDP-35” ražošana.
Uzņēmumā: jaunos traktorus „KDP-35” iekrauj nosūtīšanai.

RAJONA KOLCHOZOS

Elektrificē kolchozu

Lauksaimniecības arteli „Uzvaras karogs” jau kopš pagājušās ziemas strādā elektrību brigādē, jo līdz ar jaunās augstsprieguma līnijas Ventpils-Brocēni izbūvē radās iespēja elektrificēt saimniecības ēkas un kolchoznieku dzīvojamās mājas. Tagad darbs gan drīz pabeigts. 5 km garumā izbūvēta augstsprieguma līnija, bet zemsprieguma — 15 km kopgarumā. Kolchoza teri-

torijā uzbūvētas divas transformatoru stacijas. Kolchozā iekārtoti ap 500 degpunktu lomu novietnēs un kolchoznieku dzīvojamās mājas. Ja agrāk kalēja darbnīcā lietota iekšdedzes dzinēju, tad tagad virpu, ventilatoru un citas ierīces darbinās elektrība. Drīz kolchoza elektrifikācijas sistēmu pievienos augstsprieguma līnijai.

R. Veldre

Steidz aršanu

Pagājušajā rudenī kolchozā „Brīvība” neuzara visu pavasara sējai vajadzīgo augsni, tādēļ sēja iekavējās. Šoruden paredzēts apart visu augsni rudenī.

Visvairāk kolchozā uz-
aris Kabiles MTS mecha-
nizators Fricis Lieknis.
Ar spēcīgo kāpurķēžu

traktoru DT-54 viņš uz-
aris vairāk nekā 100 ha
rugaiņu. Diendienā ar
DT-54 laukos strādā arī
mehanizators Eduards
Raģis.

Pavisam no 420 hekt-
ariem uzarts 255 hekt-
ari.

R. Upsala

Novākts 14 ha cukurbiežu

Kolchoza „Boļševiks” ļaudis izaudzējuši ievē-
rojami lielāku cukurbie-
žu ražu nekā iepriekšē-
ajā gadā. Pašreiz cukur-
biežu audzētājas steidz
novākt savā kop-
šanā nodotos cukurbie-
žu laukus. Darbs neap-
sīkst arī lietainajās die-
nās, jo cukurbiežu no-
darīšanai izgatavotas
nojumes.

Vairākas kolchoznle-

ces jau novākušas savus
cukurbiežu laucīkus, pie-
mēram, Olga Greļjere, Li-
ze Šperliņa, Marija Li-
berta. Lai darbs ātrāk
veiktos, par katru cnt
nodarīnāto sakņu papild-
apmaksā izmaksā 5 rub-
ļus. Olga Greļjere sa-
ņems turpat 500 rubļu.

545 cnt cukurbiežu pie-
gādāts pieņemšanas
punktā.

R. Veldze

Pieredzes apmaiņai

Kā panācu saistību izpildi

Ar traktoru KD-35 strādāju 12. traktoru brigādē kolehozā „Sarkanā zvaigzne”.

Par galveno priekšnoteiku sekmīgam darbam uzskatu turēt traktoru un lauksaimniecības mašīnas vienmēr labā kārtībā. To abi ar maiņas traktoristu J. Leimani stingri ievērojam. Maiņu nododot un pieņemot neslēpjam, ja pamanīti aizdomīgi trokšņi vai kāds defekts traktoram. Kopā pārbaudām traktoru un apspriežam, vai var darbu turpināt vai nē. Atklātos defektus novēršam maiņas nodošanas laikā. Ja traktoram rodas tehniskie traucējumi, biedra maiņas laikā, esu palīgā tos novērš.

Izdarot tehniskās apkalpes, traktoru pārbaudām un sagatavojam darbam ļoti rūpīgi. Lauksaimniecības mašīnas kopj piekabīnātaj, taču vienmēr pārbaudām, kā darbs veikts, jo pierādījies, ka ne vienmēr uz viņiem var paļauties.

Uzskatu, ka arī darba organizēšanā ne vienmēr jāgaida, kamēr brigadieris pasaka ko darīt. Laikus paaugstināties pats, kas vēl kolchozā būtu darāms, kas nav izpildīts pēc liguma.

Vienojos ar komplekso brigāžu brigadieriem par darāmo darbu vairākas maiņas un pat dienas uz priekšu. Tāpēc arī zinu, cik ilgā laikā pietiks darbs un ja redzu, ka darba vairāk nebūs, norādu uz to traktoru brigādes briga-

dierim, lai varētu laikus izkārtot, ka traktoram nav jāstāv dīkā.

Sagatavojot augsni pavasara sējai, strādāju ar kultivatoru KP-4 un cik-cak ecēšām. Sēju veicu agregatā—17 rindu sējmašīnu, divām 12 zaru atspere ecēšām un cik-cak ecēšām. Tā strādājot var izpildīt dienas darba normu, ietaupīt degvielu, pilnīgi izmantot traktora jaudu un taupīt remonta līdzekļus. Strādājot agregatā un braucot lēnāk, mazāk dīst kāpurķēdes.

Agri pavasarī un arī rudenī, kad zeme ir slapja, arklam nopemu četru korpusu, jo praksē esmu pārliecinājies, ka ar trijiem korpusiem var arī daudz slapjākus laukus nekā ar četriem.

Šoruden, kad augsne ļoti slapja, ar četriem korpusiem nevarēja strādāt, bet ar trijiem art bija iespējams.

Jau laikus padomājam par to, kā palīdzēt kolchozam ražas novākšanā. Līdz ražas novākšanas sākumam izgatavojām divas traktoru slēpes un tā daudz varējām palīdzēt labības ievēšanā.

Tā strādājot, līdz 1. oktobrim gada uzdevumu izpildīju par 150 procentiem. Esmu lepns par ceļojošo sarkanā karodziņu, kas uz mana traktora plīvo jau otro gadu un priecīgs par balvām, ko esmu saņēmis no MTS par labu darbu.

A. Birze,
Kuldīgas MTS traktorists

Pārskats

par piena izslaukumu no
1 govs rajona kolchozos no
1957. g. 1.janvāra līdz
1. oktobrim.

Kolchozi	Izslaukta piena kg	Vol- salīdzinot ar iepri- eļu
„Imanta”	1857	+276
Lisenko v. n.	1834	+574
Raiņa v. n.	1748	+419
„Traktorists”	1711	+261
„Komunars”	1697	+245
„Cipa”	1659	+200
„Latvijas strēlnieks”	1646	+151
„Uzvara”	1643	+273
„Venta”	1622	+253
Kārļa Marksa v. n.	1568	+131
„Leņina ceļš”	1530	+131
„Sarkanā zvaigzne”	1488	+887
„Kommunisma ceļš”	1451	+241
„Brīvība”	1420	+423
„Socialisma ceļš”	1415	+115
„Brīvības ceļš”	1408	+440
Leņina v. n.	1404	+312
Mičurina v. n.	1398	+402
„Kurzeme”	1398	+329
„Jaunā gvarde”	1385	+261
„Aktīvist”	1348	+453
„Dzimtene”	1342	+46
„Grauds”	1313	+124
„Spars”	1304	+16
„Sarkanais karogs”	1281	+156
„Uzvaras karogs”	1270	+254
„Boļševiks”	1256	+150
Ždanova v. n.	1168	+195
„Abava”	1139	+12
„Proletarietis”	1111	+49
„Kopdarbība”	1083	+238
„Padomju Latvija”	1065	+89

Kolchozi „Imanta”,
„Traktorists”, Raiņa v.
nos. un Lisenko v. nos.
jau pārsnieguši rajona sa-
istības piena ieguvē no 1
govs.

PADOMJU CELTNIECĪBA

Ciema padomes loma nav jūtama

Rendas ciema deputāti savā sesijā 12. septembrī runāja par to, ka lauksaimniecības arteli „Socialisma ceļš” aizkavējas ražas novākšana. Vairāki deputāti sesijā teica, ka tānī pat kolchozā ziemāji tādēļ apsēti tikai par 50 procentiem, ka nebija izkulta sēkla. Deputāti izsacīja arī bažas par kartupeļiem, kuri zemākās vietās pārliekā mitruma dēļ sāk bojāties.

Sesijā atzīmēja, ka ražas novākšana jāpastiešina arī lauksaimniecības arteli „Sarkanais karogs”. It sevišķi gausi darbs sokas b. Grīņiņā vadītā I kompleksajā brigādē.

Sesija pieņēma lēmumu likvidēt atpalcību ražas novākšanā. Lēmumā starp citu ierakstīja, ka kolchozu priekšsēdētājiem jā rūpējas, lai līdz 20. septembrim kartupeļu rokamais inventārs būtu darba kārtībā. Tānī pat laikā kolchozu valžu sēdēs ir jāizskata jautājums par papildus apmaksu kartupeļu ražotājiem.

Kontrole par šī lēmuma izpildi uzticēta pastāvīgai lauksaimniecības komisijai.

Kopš šīs sesijas un lēmuma pieņemšanas pagājis jau mēnesis. Taču par nožēlošanu jā saka, ka pastāvīgā lauksaimniecības komisija (priekšsēdētāja b. Fridrichsone) un kolchozu priekšsēdētāji minēto lēmumu paguvuši aizmirst. Tas tādēļ, ka lēmuma izpildi līdz šai dienai neviens nav kontrolējis. Kā pirms mēneša, tā arī tagad abos minētajos kolchozos gaudaugi nav novākti. Ciemā kavējas kartu-

peļu un cukurbiešu novākšana.

Kolchozā „Socialisma ceļš” pagājušajā rudenī lielas platības ar skābarības kultūrām palika zem sniega. Ja darbus nepasteidzinās, lielākā platībā arī šogad draud aiziet bojā nenovāktās skābarības kultūras. Tas labi ziņāms ciema padomes pastāvīgās lauksaimniecības komisijas priekšsēdētājam b. Fridrichsonei, kura ir arī minētā kolchoza priekšsēdētāja.

Pārmetumus pelna arī pārējie ciema padomes deputāti, jo ar ko gan izskaidrojams tas, ka Rendas ciemā līdz 20. septembrim bija tikai jā sagatavojas kartupeļu un cukurbiešu novākšanai, kamēr citos rajona kolchozos tānī pat laikā kartupeļu rakšana ritēja pilnā sparā.

Tagad, kad ciema kolchozos aizkavējas kartupeļu novākšana, ciema padomes darbinieki gaida palīdzību no citurienes. Taču ciema iestādēs, kā, piemēram, Rendas patērētāju biedrībā, divās sarkaru agentūrās, krejotavās un citur ir desmitiem cilvēku, kuri ne reizi nav gājuši tālāk ne lauksaimniecības arteļa „Sarkanais karogs”, ne — „Socialisma ceļš” kolchozniekam.

Tā nu iznācis, ka ciema padomes loma rudens darbos kolchozos „Socialisma ceļš” un „Sarkanais karogs” nav jūtama, jo sesijas lēmums netiek pildīts.

A. Petrovs

Veselu kolektīvu sasniegumi

Uzbekijas kolchozos un padomju saimniecībās paplašinās kokvilnas audzētāju pirmsoktobra sacensība. Gandrīz pusmiljons cilvēku apņēmies kokvilnas novākšanā 3—4 un vairāk reizes pārsniegt sezonas normu. Veseli kolektīvi panākuši augstu darba ražīgumu kokvilnas novākšanā. Bucharas apgabala Karakulas rajona lauksaimniecības arte-

li „Oktjabr”, Ferganas apgabala Ļeņingradskas rajona Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā un dažos oītos viena cilvēka vidējā izstrāde ir 1000 kg — ievērojami vairāk par normu.

Simtiem kolchoznieku kopš sezonas sākuma jau novākuši 12 un vairāk tonnas kokvilnas.

Lietas, kas jānokārto

Pēdējos gados Stendes šosejā, kā arī visā Pārventas rajonā uzceltas daudzas ģimenes mājas, pabeidzot iedzīvotāju skaits šajā rajonā. Iedzīvotājiem sagādā neērtības tas, ka šeit nav nevienas pasta kastes nosūtāmo vēstuļu iemesanai. Tuvākā ir Padomju ielā pie patērētāju biedrības kluba. Tāpēc ļoti vēlams būtu, lai kādu pasta kastīti iekārtotu arī Stendes šosejā pie rūpniecības kombināta kokzāģētavas vai citur.

Bez tam šī paša rajona iedzīvotājiem lielas neērtības sagādā tas, ka Stendes šosejā nav elektriskā apgaismojuma. Atgriešanās tumsā no darba pa dubļainajiem ceļiem ļoti apgrūtināta. Stendes šosejas iedzīvotāji ļoti priecājas, kad ieraka status un uzsāka sakārtot citu nepieciešamo elektriskajam apgaismojumam. Bet priekš bija īsi — status ieraka, izvilka vienu stiepli un darbus pārtrauca. Dienas paliek arvien īsākas un vakari tumšāki, un iedzīvotājiem staigāšana pa neapgaismotajiem ielām arvien nepatīkamāka. Tāpēc attiecīgām iestādēm būtu laiks parūpēties, lai iesāktais darbs elektriskās apgaismošanas iekārtošanā tiktu pabeigts.

A. Zichmanis

Vai tā var rīkoties?

Šā gada 7. oktobra ritā mēs, vairāki pasažieri, Rendā gaidījām autobusu Kuldīga-Renda-Kuldīga. Pulkstenis bija 8 un 18 minūtes, kad iekāpām autobusā. Vēl viena pasažiere nebija izkāpusi, kad šoferis Arvids Leitis aizcirta priekšējās durvis. Kad pasažieri aizrādīja, ka vēl jāizkāpj vienai braucējai, šoferis gan durvis atvēra, bet tad tūlīt ļoti staidzīgi aizvēra abas durvis un, neņemdam vērā, ka ārpusē palika apmēram 6 gadus vecs bērns, sāka maršrutu Renda-Kuldīga ar tādu ātrumu, kā uz ugunsgrēku. Pulkstenis bija tikai 8.20, kaut gan autobusa atļaušanas laiks uz Kuldīgu ir 8.45.

Neskatoties uz konduktores signālu un bērna mātes izmisušajiem saucieniem (māte bija iekāpusi autobusā), šoferis nobrauca 2,5 km un tikai tad apturēja autobusu. Kad pasažiere izkāpa, šoferis, nekā nepaskaidrojot, turpināja ceļu uz Kuldīgu un iebrauc Kuldīgā 20 minūtes agrāk nekā tas paredzēts sarakstā.

Visi pasažieri ir ļoti sašutuši par šādu šofera rīcību un prasa, lai ATK-7 vadība viņu sauc pie kārtības.

Grupa pasažieru

Par aktuālām tēmām

Nedaudz par vārtiem un žogiem

Vēl tikai dažas nedēļas un klāt mūsu Dzimtenes izcilā jubileja — Oktobra revolūcijas 40. gadadiena. Krāsas darba veltis tai gatavo Kuldīgas un rajona lauku darbaudzes. Bet kā tad svētkiem pašas pati pilsēta?

Lūk, viena no Kuldīgas galvenajām un satiksmes ziņā dzīvākajām ielām — Sarkanarmijas iela. Svētkos pa to uz pilsētas centru dosies rūpnīcas „Vulkans” strādnieku, otrās septiņgadīgās skolas audzēkņu un skolotāju kolonas. Ja ikdienas gaitās varbūt mazāk ievērojam pie mājas 28 apkritušo vārtu stabu, tukšo vārtu vietu pie nama 19, šķības un greizos vārtu stabus pie mājām 20, 17, 15 un citur, tad svētkos tie katrā ziņā nepatikami „dursies” acīs. Daudz jaušu plādīs uz Kultūras namu, viņiem būs „jāpriecejas” par šķībo un greizo, vietām pilnīgi salauzto žogu, kas lerožē Sarkanarmijas ielas nama 11 pagalmu. Gājējiem plašs, bet nepatīkams skaits pavēras uz atkritumu kasti pagalmā, nekārtīgi samētāto malku.

Vārtu vispār nav Raiņa ielā 8. Skats, kas pavēras uz plašo pagalmu, tiešām ir nepievilcīgs. Gribot negribot šeit redzi vienmēr vajā stāvošo atkritumu kasti, bārgu kaudzes, kādas nenovāktas ēkas drupas un citus atkritumus. Vārtu nav starp namiem Raiņa ielā 5 un 7, sagriezušies, sašķiebušies tie ir Leona Paegles ielā 3. Gauzām nožēlojami vārti ir daudzās vietās Rīgas, Gardes, Ļeņina, Ventpils un vairākās citās ielās. Pat Pasta ielā 1 pie ēdnīcas № 1 tie ir izlūzuši un sakrituši. Rīgas ielā starp namiem 8 un 10 ir kāda pavisam nepievilcīga sprauga, kur samētātas saslaukas. Vai gan šo spraugu jau sen nevajadzēja aizsegt ar maziem vārtiņiem, lai kino apmeklētājiem nav vienmēr jāredz šīs saslaukas? Jāpiezīmē, starp citu, ka Rīgas ielā vairākiem namiem nav pat numuru, tā kā grūti pateikt, starp kādiem namiem atrodas daži sašķiebušies vārti un vārtu stabi.

Šie piemēri liecina, ka ar vārtiem un žogiem mūsu pilsētā pavisam nav kārtības. Pilsētas centrā gandrīz neredz nevienu jaunus vārtus, kas šogad būtu ierīkoti.

Kādej mūsu pilsēta svētku priekšvakarā tik nelīdzcilīga?

V. Kļava

Galvenā atbildība par to jāuzņemas pilsētas saimniekiem — namu pārvaldēm. Katras namu pārvaldes rīcībā ir lielāki vai mazāki līdzekļi remontiem, kurus pārvaldes izlieto pēc vajadzības. Pārvaldnieki, acīm redzot, nav uzskatījuši par vajadzīgu sakārtot vārtus un žogus. Pārvalžu darbinieki aizbildinās, ka grūti dabūt vārtu stabus. Taču pie labas gribas tos var sagādāt un pārvaldes tos arī ir sagādājušas, tikai nepietiekamā daudzumā un tie paši vēl nav izlietoti. Tā neizlietoti vārtu stabi vēl ir 4. namu pārvaldē. Arī 5. namu pārvalde pirmo vairākiem mēnešiem atveda materiālus vārtu stabiem, bet ilgu laiku stāvēja neizlietoti, pat nemizoti. Ja 2. namu pārvalde sāka praktizēt veco ēku nojaukšanu un materiālu izlietošanu vārtiem un žogiem, tad to nevar sacīt par citām pārvaldēm. Parasti, ja tās nojauc materiālus izlieto malkai.

Maz par vārtu un žogu uzturēšanu kārtībā rūpējas atsevišķi uzņēmumi, organizācijas.

Vārti kādreiz bija starp Ļeņina ielas namiem 25 un 27. Tagad tie izkrituši, uz pagalmu pavēras nepievilcīgs skats.

— Šeit lieliski vārtus nozīmēti izšķiest valsts līdzekļus, saka 2. pārvaldes darbinieki. — Tos izlauzī patērētāju biedrības savienības automašīnas.

Pārvaldes uzdevums bija pānākt, lai patērētāju biedrības savienības vadība izlauzto vārtu vietā ieliktu jaunus.

Daudz vārtu un žogu uzturēšanā kārtībā var darīt paši iedzīvotāji. Tā 4. pārvalde vienojusies, ka Kirova ielā 6 vārtu salabos paši iedzīvotāji. Kādej ar pārējās namu pārvaldes nevarētu pārrunāt ar iedzīvotājiem, lai tie pietabo bojātos vārtus un žogus? Daudzi iedzīvotāji to labprāt darītu, jo viņi pirmā kārtā ieinteresēti, lai vārti būtu kārtībā, lai vakaros tos vārti noslēgt un naktis pa pagalmiem nestāigātu sveši ļaudis. Namu pārvaldniekiem nepieciešams pānākt, lai lielāku vērību vārtu uzturēšanai kārtībā veltītu namu vecākie un gādātā, lai tie, kas ar pašiem un automašīnām vārtus sabojā, tos arī pašsalabota.

Līdz svētkiem atlikušajā laikā jāsakārto bojātie vārti un žogi, lai mūsu pilsēta cienīgi sagaidītu jubilejas dienu.

TAS BIJA PIRMS 40 GADIEM

Uzņēmumā: pie ieejas Smoņijā 1917. gadā.

Ziemas pils sturmesšana.

Par audzināšanas temām

Nevienu bērnu — ārpus skolas

Pie mums diendienā rūpējas, lai jaunatne augtu zinātniski apbruņota, tāda, kas spējīga veikt lielos komunistiskās sabiedrības celtniecības uzdevumus. Tiek veikti pasākumi, lai 6. piecādes beigās pārietu uz vispārējo obligāto izglītību, tāpēc sevišķi rūpīgi, ka mūsu rajonā vēl ir bērni, kas nav iemācījušies skolēnu, kas neapmeklē skolu un tādā kārtā neievēro likumu par obligāto 7-gadīgo izglītību. Kaste vainojams?

Vispirms vainojami vecāki, kas atbildīgi par bērnu sagatavošanu sabiedriski derīgam darbam. Daudzi bērnu vecāki nepilda šo savu pienākumu. Piemēram, līdz šai dienai skolu neapmeklē Ivars Lumbergs, dzīvo Imantas ciema "Riežniekos". Vecāki šeit vienaldzīgi gaida, kad bērnam paliks pilni 15 gadi, lai nevajadzēs uz skolu iet. Varbūt grūti ir materiālie apstākļi? Zināmas grūtības ir, bet ne tādas, lai tās kavētu bērna iemācīties skolā. Palīdzību Ivaram sniegusi lauksaimniecības arteļa "Kurzeme" valde, izšķīrot brīvas pusdienas skolas kopgaldā, taču uz skolu viņu nedomā sūtīt.

Tāpat ir ar Gunaru Kīviti, dzīvo Imantas ciema "Lejas Arnāvās" un Jāni Pilenieku, dzīvo Imantas ciema "Saleniekos". Gunars ar Jāni skolā gan iestājušies, taču neapmeklē to ar lieliem kavējumiem, bet bērnu vecākus tas nemaz neuztrauc.

Šiem bērnu vecākiem jāieņem lēmumi, ka valsts necietīs viņu noziedzīgo rīcību un veiks pasākumus, lai, varbūt pretēji viņu gribai, bērni izaugtu par derīgiem pilsoņiem.

Arī Induļu ciemā bija vairāki bērnu vecāki, kas līdz pat pēdējam laikam negribē-

ja sūtīt savus bērnus skolā un uzskatīja, ka nevienam par to nav daļas. Labi darīja Induļu ciema padomes izpildu komiteja (priekšsēdētājs b. Valainis), kas šos vecākus izsauca uz sēdi un paskaidroja, ka viņi neievēro likumu, par ko būs jāatbild. Bērnu vecāki pilsoņi Mēters un Vecpile beidzot to saprata, un tagad bērni skolu apmeklē. Negrib joprojām savu dēlu Kristapu sūtīt skolā pilsonis Reiss, dzīvo Induļu ciema "Pipjos". Arī viņš gaida, kad dēlam paliks 15 gadi, kad likums par obligāto 7-gadīgo izglītību uz viņu vairs neatlieksies.

Attiecībā pret šo pilsoni Induļu ciema padomes izpildu komitejai jānosūta tie rājona izpildu komitejas administratīvo sodu uzlikšanas komisijai, lai neapzinīgo pilsoni sauktu pie kārtības, vai, ja tas nepieciešams, jāierosina prasība tautas tiesā par vecāku tiesību atņemšanu.

Tādi paši pasākumi jāveic pret šī ciema "Ziemeļos" dzīvojošo pilsoni Paugu, kas arī atsakās sūtīt savu dēlu Imanu skolā.

Ikdienā rāda, ka tur, kur ciemu padomes izglītībai veltā vajadzīgo uzmanību, ārpus skolas nav palicis neviens skolas vecuma bērns. Tas sakāms par Edoles, Abavas, Sudrabkalnu ciemu padomēm. Aktivākiem likuma izpildes nodrošināšanā jābūt skolu direktoriem un pārziņiem. Labu piemēru te parāda Snēpēles vidusskolas direktors b. Kazaks, kas uztur ciešu kontaktu ar bērnu vecākiem un diendienā rūpējas, lai visi bērni būtu skolā. F. Jaunbelzējs, administratīvo sodu uzlikšanas komisijas priekšsēdētājs

Lēts būvmaterials

Vilānu rajona lauku jaunceltnēs plaši izmanto spaļu betonu. Kolchozos "Avangards", "Pirmais Maiss", "Dzirkstele", Gorkija vārdā nosauktajā un citos no šā būv-

materiala uzceltas lopkopības telpas, graudu glabātavas, dzīvojamās mājas. Izmantojot spaļu betonu, saimniecībā tiek ietaupīts daudz līdzekļu.

33 centneri rudzu no hektara

Priekules rajona kolchozā "Pionieris" zemes auglības celšanai plaši izmanto kūdru. Kūdras sagādē strādā specialā brigade. Pagājušajā gadā gandrīz visā sējumu platībā iestrādāts kūdras un kūsmēsļu komposts. Vērtīgais

mēslojums strauji paaugstinājis lauku ražību. Pirmā lopkopības brigāde, ko vada Ferdinands Dzerve, piecu hektaru platībā ievākusi 33 centnerus rudzu no ha. Labu ražu iegūst arī citas brigādes.

175 olas no katras dējējvistas

Aizputes rajona kolehozā "Boļševiks" laba slava ir putnkopei Annai Griezītei. Kopš saimniecības gada sākuma viņa, kopjot 220 dējējvistas, ieguvusi 175 olas no katras.

Šie panākumi gūti, priekšzīmīgi rūpējoties par putniem un tos pareizi barojot.

Šogad kolchozs no putnkopības ieņems pāri par 40 tūkstošiem rubļu.

27 sivēni vienā metienā

Rets gadījums noticis Vilānu rajona lauksaimniecības arteļa "Taisnība" fermā. Kāda sivēnmāte, ko kopj b. Pelšā, vienā metienā devusi 27 sivēnus.

Lai saglabātu sivēnus, b. Pelša tos sadalījusi grupās un baro arī pie citām sivēnmātēm. Visi sivēni labi aug.

Uz jaunajām mājām

Plaši būvdarbi izvērstīzvērkopības padomju saimniecībā "Madona". Par godu Lielā Oktobra 40. gadadienai celtnieki apņēmušies pirms termiņa nodot ekspluatācijā bērnu dārzu, mazbērnu novietni, dzīvojamo namu ar četriem dzīvokļiem un saldētavu 300 tonnu tilpumā.

Pēdējos divos gados padomju saimniecības strādnieki saņēmuši 700 kvadrātmetrus apdzīvojamās platības. Nesen uz jaunajām mājām pārcēlušās brigādiera b. Kučiminska, kalēja b. Pankeviča, strādnieka b. Kuzņecova ģimenes u. c.

(LTA)

Latvija Padomju Savienības tautu vienotā saimē

(Saruna ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Priekšsēdētāju b. K. Ozoliņu)

kās, saimnieciskās un kulturas dzīves nozarēs. Padomju iekārtas apstākļos viņi ir kļuvuši par pilntiesīgiem sava likteņa noteicējiem. Viņu rokās ir vara, un viņi paši vada republikas saimniecisko un kultūras celtniecību. Visi iedzīvotāji slāņi — strādnieki, zemnieki un inteliģence — bauda visas socialistiskās demokrātijas priekšrocības.

Mūsu republikā plaši attīstījusies rūpniecība, izveidotas daudzas jaunas rūpniecības nozares. Tagad republikā ražo dzelzi, kompresorus, komplicētas lauksaimniecības mašīnas, hidrometeoroloģiskos aparātus un daudz citu izstrādājumu, ko agrāk šeit neizgatavoja. Pašlaik republikas rūpniecības kopprodukcija septiņas reizes pārsniedz pirmkārtā ražošanas līmeni. Sekmīgi tiek realizēts sestās piecādes plāns, kas paredz tautas saimniecības tālāku varenu uzplaukumu. Pārsniegts 1956. gada plāns. Šā gada pirmajā pusē rūpniecības produkcijas izlaide, salīdzinot ar attiecīgo periodu pērn, palielinājusies gandrīz par 19 procentiem.

Runājot par rūpniecības attīstību, jāatzīmē, cik ļoti svarīga nozīme ir Latvijas ekonomiskā administratīvā rajona izveidošanai. Rūpniecības un celtniecības vadīšanas pārkārtošana palīdz vēl vairāk celt republikas valsts orgānu un vietējo padomju lomu un atbildību. Vadības turpināšana ra-

žošanai dod iespēju ātrāk attīstīt republikas rūpniecību, ievērojami palielināt mūsu ieguldījumu PSRS ekonomiskās vareības tālākā nostiprināšanā.

Vēsturiskās pārmaiņas notikušas arī uz laukiem. Sīko, sadrumstaloto un ekonomiski vājo zemnieku saimniecību vietā ir radušies kolhozi un padomju saimniecības, kas balstās uz moderno lauksaimniecības tehniku un agronomiskās zinātnes sasniegumiem. Buržuāziskajā Latvijā bija maz traktoru, bet toties 200 tūkstoš spēļarkli. Traktoru parka jauda, salīdzinot ar 1940. gadu, 1957. gadā augusi 15 reizes. Pašlaik uz katru republikas MTS traktoru ir mazāk nekā 130 hektaru sējumu, kamēr 1950. gadā, kad tika pabeigta zemnieku saimniecību kolektīvizācija, uz katru traktoru bija 370 hektaru. Lauksaimniecībā pašlaik strādā tūkstošiem labības, cukurbietu un līnu novācamo kombainu, mašīnu rindstarpu apstrādāšanai, zemes rakšanas mehānismu. Visa augnes apstrādāšana līdz šim, šajā un daudz kultūru novākšana mehānizēta. Šogad republikas MTS jau veikus darbus 3.300 tūkstoš hektaru platībā.

Republikas laukos lievis progresīvo agrotehnisko pagāmienu, ko izstrādājuši Latvijas un brālīgo republiku zinātnieku akadēmiju un zinātniskās pētniecības iestāžu darbinieki. Ar zinātnieku

palīdzību augstu pacelta lopkopības kultūra.

Ar katru gadu republikā paplašinās sējumu platība, apgūstot purvu zemes, aug lauksaimniecības kultūru raža, palielinās lopu un putnu skaits, to produktivitāte. Līdz ar to paplašinās gaļas, piena, olu un citu lauksaimniecības produktu ražošana.

Jaunu dzīvīvo kolchoznieku, padomju saimniecību un MTS strādnieku. Piemēram, Vilānu rajona Kirova vārdā nosauktajā lauksaimniecības artelī 1956. gadā par izstrādes dienu izsniedza 20 rubļu naudā un 2,5 kilogramus labības. Rīgas rajona zvejnieku kolchozā "Zvejnieks" arteļa biedriem pieder 29 vieglās automašīnas.

Socialistiskās revolūcijas uzvara Latvijā sekmēja latviešu tautas kultūras nepieredzētu uzplaukumu. Latviešu mākslas un literatūras panākumi, Rīgas kinostudijas auglīgais darbs, latviešu zinātnieku darbi, augstāko un vidējās mācību iestāžu tīkla paplašināšanās, miljoniem eksemplāru grāmatu, ko ik gadus izdod, liecina par kultūras strauju attīstību mūsu republikā. Rakstnieki, mākslinieki un komponisti rod iedvesmi dzīvojošajā tautu draudzībā, padomju patriotismā un proletariskā internacionālismā.

Padomju Latvijas panākumi nebūtu iedomājami bez citu padomju republiku palīdzības. Plaši un auglīgi ir tās ekonomiskie sakari.

Par padarīto darbu kolchozu valdēm ar traktoristiem jānorēķinas laikā

Kuldīgas MTS mehanizatori kolchozos "Padomju Latvija", Raiņa vārdā nosauktajā, "Komunisma ceļš" apņēmies, neskatoties ne uz kādiem laika apstākļiem, godam veikt visus paredzētos lauku darbus. Šo apņemšanos viņi pilda. Mehanizatori kolchozos "Padomju Latvija" un Raiņa vārdā nosauktajā centīgi piedalījas ražas novākšanā un pašreiz steidz rudens aršanu. Raiņa vārdā nosauktajā kolchozā mehanizatori jau uzaruši ap 200 ha. Līdzīgas platības uzartas arī kolchozos "Padomju Latvija" un "Komunisma ceļš".

Bet šo kolchozu valdes norēķināšanos ar MTS mehanizatoriem atstājušas pēdējā vietā. Par laiku no 1. janvāra līdz 31. augustam Raiņa vārdā nosauktais kolchozs parādā traktoristiem vairāk nekā 10 tūkstoš 800 rubļu, "Komunisma ceļš" — vairāk nekā 6 tūkstoš rubļu, "Padomju Latvija" — 7290 rubļu.

Pavisam zonas kolchozi Kuldīgas MTS ir parādā vairāk nekā 53 tūkstoš rubļu.

Laiks kolchozu valdēm norēķināties ar traktoristiem par padarīto darbu.

A. Megnis,

partijas pirmorganizācijas sekretārs Kuldīgas MTS

Mēs saņemam ogles no Donbasa, naftu no Baškīrijas autonomās republikas un Kuibiņas apgabala, izejvielas mašīnbūves rūpnīcām no Ukrainas un Urāliem, kokvilnu no Uzbekijas. No kaimiņu republikām — Baltkrievijas, Lietuvas un Igaunijas — mēs saņemam mašīnas, vieglās rūpniecības izstrādājumus, no Aizkaukaza padomju republikām Latvijā pienāk nafta un naftas produkti, vīns, augļi, tēja un zids.

Latvijas darbaļaudis savukārt darba augļos dalās ar brālīgajām republikām. Krievijas Federācijai, Ukrainas un Uzbekijas republikām Latvijas rūpniecība piegādā pārvietojamās elektrostacijas, elektrotiekārtu, telefona centrus, hidrometeoroloģiskos aparātus, radiozvērinājumus. Pagājušajā gadā, lai papildinātu Moldāvijas, Tadžikijas un daudz KPFSR apgabalu lopkopības fermas, mūsu republika nosūtīja uz turieni vairāk nekā 10 tūkstoš šķirnes kumeļu, teļu un sivēnu.

Starp Latvijas PSR un citām padomju republikām izveidojušies arī cieši kultūras sakari.

Komunistiskās partijas vadībā Latvija šajā laikā pārvērtusies no Rietumu imperialistisko valstu agrara piedēkļa par ziedošu socialistisku republiku ar augsti attīstītu rūpniecību un mehānizētu kolektīvo lauksaimniecību. Tagad latviešu tauta kopā ar citām mūsu zemes brālīgajām tautām iet uz priekšu, uz komunismu, veicot visu savu radošo enerģiju cīņai par jauniem panākumiem PSRS ekonomiskās nostiprināšanā, par padomju cilvēku labklājības tālāku pieaugumu.

(LTA)

TAUTAS DEMOKRATIJAS VALSTIS

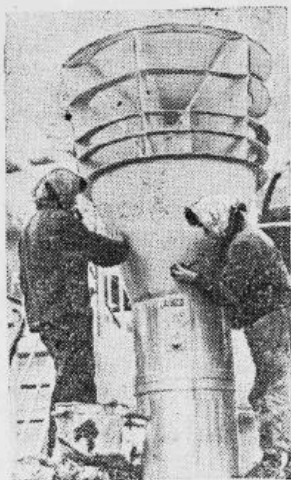
Vācijas Demokrātiskā Republika

Vācijas Demokrātiskajā republikā plaši izvērtē sociālistiskā sacensība par Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienas cienīgu sagatavošanu.

Varnas kuģu būvētavas kolektīvs par godu Oktobra svētkiem apņēmās 73 dienas pirms termiņa nodot ekspluatācijā 10 tūkstoš tonnu tilpuma lielu tirdzniecības kuģi „Žeromskij”.

Smagās mašīnbūvniecības ministrija piešķirusi kolektīvam Sarkanā ceļojošo karogu.

Attēlā: kuģu būvētavas strādnieces Renata Vatoška un Karina Zeneša spordinā jaunā kuģa klau.

Kīna

Aizritējušajos 5 gados Kīnā uzbūvēti 1.230 dažādu tipu kuģi pusmiljona tonnu koptilpumā.

Sogad uzbūvēto civilās flotes kuģu koptilpums, salīdzinot ar 1953. gadu, palielinājies 8 reizes.

Pirms atbrīvošanas kuģu

būves rūpniecība Kīnā nebija spējīga patstāvīgi būvēt kuģus. Tagad tā saviem spēkiem projektē uzbūvēt 22.100 tonnu tilpuma kuģus, kas var uzņemt 13.400 tonnas kravas. Kīnas kuģu būves rūpniecībai ievērojamu palīdzību sniegusi Padomju Savienība.

Polija

Pēckara gados Polijas ģeogrāfiskajā kartē notikušas lielas pārmaiņas. Daudzas pilsētas, kas vēl nesen kartē tika apzīmētas kā nelielas apdzīvotas vietas, tautas varas gados pārvērtušas par lieliem rūpniecības centriem.

Blakus sirmajai Krakovai aug jauna socialistiskā pilsēta — Nova Huta. Pilsētā izbūvētas platās taisnas ielas ar skaistu dzīvojamu namu kvartāliem. Iša laikā Nova

Hutā uzcelts skaists teātris — pilsētas iedzīvotāju lepnums, kinoteātris, bibliotēka, bērnu rotaļu laukumi, mazbērnu nometnes, kā arī citas kultūras un sadzīves iestāžu ēkas.

Silezijā aug cita socialistiskā pilsēta — Nove-Tichi. Tā ir metalurgu un ogļraču pilsēta. Desmitiem tūkstošu ogļraču, tēraudkausētāju, domnu strādnieku un velmētāju tur sapņmuši jaunus dzīvokļus.

Kultūra UN SPORTS

RER — „Vulkans” 2:0

Rīgā „Vulkans” sacentās ar RER futbolistiem. Šī sacensība vulkaniešiem bija ļoti svarīga, jo uzvaras gadījumā komanda varēja cerēt ierindoties starp trim labākajiem komandām republikas meistarbības izcīņā.

Jau no paša spēles sākuma notiek sīva cīņa dēļ katras bumbas, situācijas ātri mainās, abi pretinieki līdzvērtīgi. Pirmā puslaika otrajā pusē vulkanieši sāk uzspiest savu cīņas veidu, un pie RER vārtiem veidojas daudz bīstamu momentu. No ļoti labām izdevībām mūsu uzbrucēji nespēj gūt vārtus. Sītiņi tiek saīstēti, vai arī novēloti un labie momenti vārtu gūšanai netiek izmantoti.

Otrajā puslaikā nelielā pārsvarā RER, tomēr panākumus tas viņiem nedod. Liekas, ka abas komandas samierinājušās ar neizšķirtu rezultātu, tādēļ cīņas temps kļūst lēnāks. Kad līdz spēles beigām atlikušais laiks 15 minūtes, gar kreiso malu izraujas viesu uzbrucējs — seko centrējums, mūsu aizsargs Blūms cenšas bumbu uztvert, bet Lepešinskis izrādās ātrāks un no grūta stāvokļa ar galvu gūst vārtus. Pa daļai pie vārtu zaudējuma vainojams arī kuldīdznieku vārtsargs Menekops. Vulkanieši tagad cenšas rezultātu izlīdzināt. Atkal uzbrucējiem nav pa spēkam gūt izlīdzinājumam nesošos vārtus, bumbu no 7 m attāluma nespēj ierādīt vārtos ne Kļava, ne Porgailis. Uzbrukuma dodas arī pussargi, to izmanto RER uzbrucēji un spēles pēdējās sekundēs „Vulkans” zaudē otru vārtus. Arī pie otru vārtu zaudējuma vainojams vārtsargs, jo nokavēja izskriešanu no vārtiem.

H. Freimanis,
komandas treneris

Mākslinieku

koncerts

Rendas tautas pamā pulcējās ciema ļaudis, lai noklausītos PSRS Mūzikas fonda Latvijas nodaļas rīkoto koncertu, kurā piedalījās solisti Arijā Simsons un Pēteris Grāveris (dziesmas), Natalija un Zigurts Šneideris (dejas) un vīru vokālais kvartets mākslinieciņā vadītāja Alfreda Melbārža vadībā.

Tika atskanotas daudzas dziesmas kā Žilinska „Mājās”, Ozoliņa „Zvejnieka meitene dziesma”, Grāvīša „Zvaigžņotā Rīga” un daudzas citas. P. Grāveris un Simsons izpildīja Zariņa „Dārzniece un traktorists” un citas.

Interesants bija vīru vokālā kvarteta izpildījums. Daudzas dziesmas nācās atkārtot vairākas reizes. Rendas 7-gadīgās skolas pionieri māksliniekiem pasniedza ziedus.

A. Pārsla

ĀRSTA PADOMS

Veseli zobi

Ikviena cilvēka ķermenis ir stiprs un izturīgs tad, ja tas labi strādā. Tas ir attiecināms arī uz zobiem. Kad runā par kuģa, sirds vai cita orgāna slimību, reizēm aizmirst vienu ļoti svarīgu apstākli — ka mūsu ķermenis ir vienots, nedalīts organisms, ka visa mūsu ķermenis ir viens, netaisnība savstarpēji cieši saistīta. Tādēļ slimība nenorobežojas tikai ar vienu orgānu, bet tā ietekmē vienmēr visu organismu.

Bieži brīnās, kādēļ dažiem cilvēkiem zobi ātri bojājas, kaut gan tos labi kopj. Daudzos gadījumos iemesls, kas veicina zobu bojāšanos, jāmeklē citu orgānu vai visa organisma normalās darbības traucējumos. Tādēļ, lūk, zobu saglabāšana ļoti atkarīga ne tikai no to pareizas kopšanas, bet arī no visa organisma veselības stāvokļa.

Mazam bērnam līdz gada vecumam neatvietoama barība ir mātes piens. Ja pašas mātes uzturs ir pareizs, tad viņas piens satur visas vielas, kas nepieciešamas bērna normālai attīstībai un tātad arī viņa zobu augšanai.

Kādas vielas ir sevišķi nepieciešamas normālai zobu attīstībai?

Cietie audi, kas ietilpst zobu sastāvā veidoti no organiskajām vielām un minerālvielām, pirmkārt, no kalcija sāļiem — kaļķiem. Tātad, lai zobu audos uzkrātu kaļķus, bērna barībai jāsaturs minerālsāļi. Mātes pienā to ir pietiekami, lai nodrošinātu normālu zobu izveidošanos. Liela nozīme zobu attīstībā ir arī vitamīniem. Ja vitamīnu barībā ir nepietiekami, tiek traucēta norma viela maņa un audu darbs. Sevišķi liela nozīme ir D vitamīnam, tas ir kaļķu apmaiņas elements. Ja šī vitamīna trūkst, tiek traucēta pareiza kaulu un zobu attīstība. D vitamīnu satur: zivju eļļa, olas dzeltenums, aknas, zivju ikri. Tāpat zobu audi cieši arī no citu vitamīnu trūkuma. Tātad zobu pareizai attīstībai un to saglabāšanai ir nepieciešama pilnvērtīga barība, kas satur pietiekamā daudzumā minerālvielas un vitamīnus.

No mazotnes — agrā jaunībā jāpieradina pie cietas barības. Sakožāt vajaga vienmēr rūpīgi, bez steigas, lai kuņģī nonāktu labi sasmalcināta barība.

Zobu emalja ir pietiekami cietā, bet reizē ar to viņa ir trausla un bieži neiztur košanas spiedienu — ieplaisā.

Bet tikko emaljā rodas plaisas, rodas iespēja zobam bojāties. Plaisā iekļūst mikrobu un to ietekmē emaljas virsmas mikstā organiskā viela, kas pūt — zobs bojājas. Gadās arī, ka bojāti zobi savām asajām malām aizkara mēli, smaganas, vaļņus. No tā var izveidoties čūlas, kas nesadzīst līdz nav novērsti to rašanās iemesls un var izraisīt nopietnu saslimšanu.

Lai emalju neieskrāmbātu, nedrīkst bakstīt zobus ar cietiem asiem priekšmetiem.

Liela nozīme zobu saglabāšanā ir mutes tīrībai. Zobus nepieciešams tīrīt rīti un vakaros. Ja zobus tīrīsi ar smaganas, jāgrīze ar ārstu pēc padoma. Relizēm asināšana saistās ar C vitamīna trūkumu barībā, tad jāēd vairāk augļi un sakņaugi un jālieto C vitamīna preparāti. Ja zobi slimī, to mazpēcīcis mutē, barība tiek slikto sakožāta, tā savukārt tiek slikti apskaidota un tas savukārt traucē sagremošanu. Tāpat zobu un košanas muskuļu darbs ar nervu sistēmu palīdzību ietekmē kuģa un zarnu darbību.

Zobu veselums ietekmē mūsu runas skaidribu. Cilvēks, kuram trūkst priekšzobu, vairākas skaņas izrunā neskaidri. Bezzobainie šļūpst, viņu runa ir neskaidra. Zobu trūkums mutē kroplo arī seju, iekrīt vaigi, lūpas, seja kļūst veidīga izteiksmī.

Tīrot zobus ar suku nedrīkst virzīt suku tikai horizontālā virzienā, bet arī gar nāsi zobiem, no augšas uz leju un no lejas uz augšu. Citiādi nevar iztīrīt barības atliekas, kas iestrēgušas zobu starpās, jātrā kā ārējo, tā iekšējo zobu virsmu. Zobu rīšanas beigās dažas reizes jāizskalo mute ar remdenu ūdeni. Arī pēc ēšanas ieteicams izskalot muti ar novārītu vai istabas temperatūrā ūdeni. Katram ģimenes loceklim jābūt savai zobu suklai. Pēc lietošanas tā jāizmazgā un jāuzglabā sausa. Laiku pa laiku zobu suka jāaplauc ar vārošu ūdeni, lai iznīcinātu tajā ieviesušos mikrobus.

Nedrīkst aizmirst, ka nepieciešams sistematiski, ne mazāk, kā divas reizes gadā, griezties pie zobu ārsta, lai zobus pārbaudītu.

Nelielus zobu bojājumus, kuras ārsts būs pamanījis laikā, ir viegli izlabot un līdz ar to novērst zobu tālāku bojāšanos. Piena zobi jākopj tāpat kā pastāvīgie.

L. Rinka, zobārste

Aizrādījums

Kuldīgas rajona milicijas daļa paziņo, ka no šā gada 16.—18. oktobrim DOSAAF komitejā notiks eksameni šoferu un motociklu vadītāju tiesību iegūšanai.

Pie eksameniem pieļaidīs personas, kuras reģistrējušas milicijā.

Redaktors A. Blūms

„MIJUKI-MARU”

slēpj pēdas

B. DROZDOVS

(Nobeigums)

Loks noslēdzās

Loks noslēdzās. Amerikāņu spiegs un viņa līdzdalībnieki tika atmaskoti. Tā ar negodu beidzās amerikāņu izlūkošanas dienesta gudri viltīgi operācija, iesūtot savu agentu padomju teritorijā.

Izmeklēšanas turpmākajā gaitā — nopratināšanās, konfrontācijās, pārbaudēs — tika noskaidrotas visas detaļas, konstatēti patiesie fakti, precizēti uzvārdi, adreses, dati. Pilnīgi apstiprinājās pulkveža Jēpsejeva mīnējums par atslēgu, kurai bija tik liela loma, atmaskojot galveno agentu. Šo atslēgu Čurī Chisao saņēma no kāda sava spiegu audzinātāja tieši pirms izlūkošanas jūrā. Nodotai caur Takasimam atpakaļ īpašnieka rokās, tai vajadzēja apzīmēt, ka izcelšanās ir notikusi sekmīgi un ka šonera komanda apzinīgi ir izpildījusi savu darbu.

Tika arī noskaidrots, ka Takasima, kura īstais vārds Nakata Džiniči, mācīties, tāpat kā arī Čurī Chisao, amerikāņu izlūkošanas dienesta skolā. Bet viņam tur nebija pietiekamu sekmju. Un Si-Ai-Si

izlūkošanas centra vadītāji nolēma viņu ziedot kopā ar visu šonera „Mijuki-maru” komandu, lai slēptu sava galvenā agenta — Čurī Chisao izcelšanās pēdas. Pārlicējusi Takasimu baltgārda Proseviča vēstules mistiskajā spēkā, viņi to nosūtīja uz Korskavas ostu uz skaidri redzamu iekrišanu.

Spiegi saņēma pēc nopelniem. Viņi nožēloja savu rīcību un nolādēja tos, kas viņus noveda uz liktenīgā ceļa. Un lūk, pēc septiņiem gadiem, patēlnoties padomju valdības humanitātei, šie cilvēki tika amnestēti. Pagājušā gada beigās viņi varēja atgriezties mājās. Lūk, tad viņiem nācās pārdzīvot daudz smagāku sodu nekā agrāk. Septiņus ilgu gadus nožēlojamu bada dzīvi vilka viņu ģimenes, kas bija zaudējušas maizes dāvanus. Nevienam nesniedza tām palīdzību roku, nevienam neiepriecināja bēdas.

Par to mēs uzzinājam jau no japāņu preses.

Tāds ir bēdīgais, bet ļoti pamācošais stāsts par to, kā septiņi japāņu pilsoņi pašu rūgtā pieredzē iepazīna Amerikas Savienoto Valstu „draudzības” pret japāņu tautu isto vērtību un draudīgo raksturu. Šis — tikai viens stāsts. Bet cik tādu vēl nav izstāstīti!